

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. november 30. vasárnap

85. szám.

MAGYAR—HORVÁT megegyezés.

A hétnek mindennél nagyobb fontosságú politikai eseménye Tisza István gróf miniszterelnöknek a Ház szerdai ülésén tett az a kijelentése, hogy Horvátországban az alkotmányos élet a legközelebbi napokban végleg helyreáll. Ez a történelmi nevezetességű bejelentés örvendetes fordulatot jelent a koalíciós kormány idején elmergesedett magyar—horvát viszony kedvező alakulására és a tulságosan kiélesedett ellentétek kiegyenlítésére anélkül, hogy az 1868-ik XXX. törvényekben gyökerező magyar álláspont a legkisebb sérelmet szenvedné.

A békés kibontakozás feltételei pénzügyi és gazdasági kérdések körül forognak, azonban ezekhez sorakoznak még néhány apróbb jogi természetű kérdésként kívül a vasuti pragmatika nyelvi vonatkozásainak a tisztázása, melynek méreganyagát tudvalévően a koalíciós kormány oltotta be kevés politikai előrelátással, a horvát közélet szerveibe, s amely azután egymásután okozta Horvát-Szlavonországban az alkotmányjogi kríziseket és az anyaországgal való bonyadalmak egész sorozatát.

A pénzügyi egyezmény megkötése s a gazdasági természetű kérdések megoldása komoly nehézségeket nem okoz, mert amint a miniszterelnök nagyon helyesen mondotta, állami beruházásoknál, utak, vasutak építésénél és az iparfejlesztésben minden elfogulatlan magyar ember szíves örömet megadja mindazt, ami Horvát-Szlavonországot e téren aránylagosan megilleti. Nagyobb,

sőt az egyetlen nehézség volt a vasuti szolgálati nyelv kérdésében találni olyan megoldást, mely egyfelől az 1868-iki alaptörvény alkotmányjogi elveivel is megegyezik, másfelől midőn megóvja Szent István birodalmának közösségét, s megvédi a magyar nemzet minden jogos érdekét, egyúttal alkalmas legyen arra, hogy megnyugvást keltsen Horvát-Szlavonországban is.

Ezt a nehéz feladatot hosszas tárgyalások során aképpen sikerült megegyezésre juttatni, hogy a magyar kormány szigorúan ragaszkodott az alaptörvény 57 ik szakaszának ama rendelkezéséhez, hogy a közös kormánynak horvát-szlavonországi szervei a horvát nyelvet használják, nem vonatkozik az államvasutra, mert az nem szerve a kormánynak, hanem csak az államnak magán gazdasági, üzleti vállalkozása. Viszont azonban nem lehetett elzárkózni a horvátok ama követelése elől, hogy a Wekerle Kossuth féle vasuti pragmatikában az 1868-iki alaptörvénnyel ellentétben a magyar nyelv joga törvénybe került. Itt tehát két törvény szegződött egymással szemben, melyek ellentétét csakugyan nem lehet semmiféle kormányzati bölcseséggel másképpen megoldani, mint közös megegyezés alapján aképpen, hogy rendelteti uton szabályozzák a vasuti tisztviselők nyelvi kvalifikációját, figyelembe vételével annak a tisztán gyakorlatias értékű kívánalomnak, hogy a közönséggel való érintkezésben a vasuti alkalmazottak horvátul is tudjanak anynyit, amennyi a megértéshez éppen szükséges.

Hát ez csakugyan nem sérelem a magyar nyelv jogain. De azért az ellen-

zék, amely mikor hatalom volt, éppen maga mérgeztette el a horvát-magyar viszonyokat, most a kormányt majd ádáz támadásokban fogja majd résziesíteni, arra el lehetünk készülve, s — mint beszéde végén említette — el van rá készülve maga Tisza is. De nyugodt lélekkel vállalja a felelősséget.

Vállalhatja is bizvást, mert ha Magyar és Horvátország között ez a kiegyezés csak negyvenötven évre is megértő békés állapotokat teremt, akkor e művével Tisza István oly nagy és hasznos politikai szolgálatot tett mind Magyarországnak, mind Horvátországnak sőt az egész monarchiának és a dinasztának is, aminőt ebben a kérdésben 1867 óta egy államférfi sem. Ezért hát őt gáncs helyett hála és elismerés illeti.

AMI MÉG NINGSEN.

XIV.

Ilyenkor őszi időben helyenkint sporadikusan, helyenkint nagyobb arányokban lépnek föl a járványos betegségek, melyek kiméletlenül szedik áldozatukat főleg a gyermekvilágból.

Egyrészt szülői aggodalomból, másrészt meg nevelői kötelességeből kifolyólag fölszóllítottam növendékeimet, hogy jelentkezzenek azok, akiknek házában epidémikus betegség uralkodik. Fölálltak és jelentkeztek.

Ez a körülmény megérlelte bennem a meggyőződést, hogy a járványos betegségek egyik főterjesztője — az iskola. De ezért nem hibáztathatjuk az iskolát, mert bármilyen gondosan is

Hogy köttetnek a házasságok.

— Az UJVIDÉKI HIRLAP eredeti tárcája. —
Irtta: J.

A szentírás azt mondja, hogy a házasságok az égből köttetnek, s a földön csak megérősítetnek.

Hogy azonban manapság a legtöbb házasság nem az égből, hanem holmi házasságközvetítő büroókban, kávéházakban, vendéglőkben és egyéb helyiségekben köttetnek, annak a bizonyossága a következő történet is.

A história hőse Zéno barátom, aki ezelőtt még csak négy héttel is fennem hirdette, hogy az ég alatt csak egy van, amit ő kellőképp megérteni és felfogni nem képes és ez az, hogy kiként házasonhatnak egyáltalában az emberek, s miként házasonhatnak, hamár éppen házasonnak, szerelem nélkül.

Ezt nyilván a legjobb szándékkal és minden képmutatás nélkül mondta ezelőtt négy héttel.

Ma azonban, mivel már ő is boldog vőlegény, valószínűleg másként beszél. Ha ugyan egyáltalában beszél.

Eljegyzésének a története pedig a következő:

Zéno ezelőtt körülbelül három héttel az Andrassy-ut egyik kávéházába vetődött, ahová egy ismerőst várta.

Miután pedig az ismerős sokáig késett és Zéno ur kiolvasta az összes kiolvasható lapokat, hogy ne unatkozzék, szemlét tartott a kávéházban levő hölgyek fölött és eközben magasra emelte bodros szőke fejét s kerekre nyitotta égszínkék, ártatlan kinézésű szeméit.

A közelében ülő hölgyek egyike ki is állta Zéno ur merően reá szegzett tekintetét, sőt folytatta a tekintgetést még akkor is, mikor Zéno ur már beleunt abba és tisztán és kizárólag csak azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy hol fogja majd feltalálni ismerőst, akivel valami fontos hitelügyben okvetlenül beszélni akart.

Miután pedig az ismerős makacsul késett, Zéno ur beleunt a várakozásba és távozott.

A kokerizás perake el lett felejtve.

Zéno ur aznap nem találta meg ismerőst. Másnap délután tehát ismét beállított abba az Andrassy-uti kávéházba, amelybe, úgy tudta, ismerőse minden délután megszkott fordulni.

A főpincér, amint megpillantotta, nyájasan közeledett feléje, s miközben egy halmaz ujságot tett eléje, a tőle telhető legnagyobb kecsességgel feasegni kezdett:

— A doktor urat tegnap valaki kereste itt! Zéno ur nem is csodálkozott ezen, szinte örült, mivel azt hitte, hogy ez bizonyára az ő ismerőse volt.

— Ugy — kérdezte aztán. — S mikor? — Délután. Dr. Bárdos Zéno urat. Nemde ugy hívják uraságodat?

— Igen.
— Ügyvéd?
— Ugyvan.
— S jelenleg egyik miniszteriumban dolgozik?

— Igen.
— Ahol kilátása van nemsokára fogalmazóvá lenni-e?
— Ühüm!

Zéno ur ezt már csodálkozva felelte. Mi köze mindehhez a pincérnek!

ügyeljenek ott fel a tisztaságra, mégis csak megmarad az továbbra is a járvány terjesztőjének, mert a több száz gyermek a társadalom legkülönbözőbb osztályából verődik össze, s az érintkezés által — mely ki nem kerülhető — lesz a járvány terjesztője. Az epidemia keletkezése könnyen megmagyarázható.

Valamely egyszobás lakásban meghúzódó s több gyermekkel megáldott családnál ragadós betegséget kap az egyik gyermek. A szegény szülő nem hozat orvost két okból. Először, mert nincs pénze, sem orvosa, sem patikára; másodsor, mert fél attól, hogy az orvos jelentésére a rendőrség még a kenyérkeresőt sem engedi ki a lakásból, s így nem lesz majd mit enniük.

Ezek alapigazságok. Ezen csak a gyermek-járványkórház tudna segíteni, mert ha ilyen létezne a városban, a szülők örömmel jelentenék be a fertőző betegséget. Ezzel megmentenék a többi gyermeket a betegségtől, s megmentenék a kenyérkereső családfőt is attól, hogy a munkától elzárassék.

Elteltek attól, hogy a járványos betegségek rengeteg kellemetlenséggel járnak, de egyben óriási nemzetgazdasági kárt is okoznak, mert a járvány megállapítása után nagyon sok munkás kezét tiltanak el a munkától, ami nem csak annak jelent veszteséget, aki nem dolgozhatik, de vesztesége az egész köznek is.

Elismerem, hogy rendkívül nehezek a mai pénzügyi viszonyok. Tudom, hogy más fontos érdekek is sürgős kielégítést várnak, azért mégis hangoztatom, hogy a gyermek járványkórház létesítése fölülte kívánatos, mert azt égetően sürgeti városunk egészségügye.

HIREK.

Dr. Wagner Károly pályadíja. A budapesti orvosi újság pályázatát irt ki a typhus elleni védekezés tárgyalására. A bíráló bizottság a napokban történt határozata szerint a második díjat *dr. Wagner Károly* helyettes tisztifőorvos nyerte el, aki nevezett újság mult évi pályázatán is nyert díjat. Az első díjat a budapesti Bródy-gyermekkorház orvosa nyerte el.

A pincér azonban továbbra is beszélt, hajlongott és fecsegett.

— Oh, azt mondta az az ur, hogy igen jól ismeri Nagyságodat. Ismeri az egész családját. A szentkeresztii Bárdosokat... Nemde ez Nagyságod predikátuma?

— Az. De hát miért vallat maga engem?

— Bocsánat. De hát az az ur mondta mindezt. Ezer bocsánat, ha terhére voltam.

A pincér távozott, Zénó ur pedig várt türelmesen.

Az ismerős ismét nem jött, ami Zénó urat már csak annál is inkább bosszantotta, mert pénzügyi szüksége már a legszörnyűbb aranyokat kezdte ölteni.

És miközben ezen tűnődött, észre sem vette, hogy ama bizonyos hölgy ma ismét a kávéházban van, s csak olyan kedvteliséggel és élvezettel szemlélteti az ő bodros szőke fejét, mint tegnap.

Sőt azt sem vette észre, hogy a pincér, ez a kecses főpincér, a hölgyvel is hosszabb ideig diskurált, elreferálta mindazt, amit Zénó urtól megtudott.

D.M.K.E.-előadás. A D.M.K.E. f. hó 30-án megkezdte a népies előadások II. csoportját. A gyümölcs műveléséről és őrtekésítéséről — vetített képek kíséretében — *Mészáros Mihály* főgimnáziumi tanár tart előadást.

Eszküvő. *Ádám Rezső* nagyváradai honvédfőhadnagy f. hó 29-én örök hűséget esküdött *Niedermayer Elvirának* — Niedermayer Gyula áll. fels. keresk. igazgató kedves leányának. A fiatal párnak tartós boldogságot kívánunk.

Sportestély. Az Ujvidéki Athletikai Club f. é. november hó 30-án a Kovács-féle nagyvígadóban Amateur-birkózó versenyt, utána kabaret estéllyel egybekötött táncestélyt rendez.

Halálozás. *Jd. Lütze Rudolf* neje. szül. *Mész Erzsébet* 56. életében meghalt. Temetése f. hó 28-án (péntek) d. u. 3 órakor ment végbe. Az egyházi szertartást *Wagner G. Adolf* újverbázi evang. lelkész bácsmegyei ág. ev. főesperes végezte, ki meghalt beszéddel bucsúztatta el a megboldogultat szeretteitől.

Uj uniformis. A cs. és kir. kerékpáros csapatok, a tél beálltával új egyenruhát kapnak. A hosszú kabát helyett ezental rövid, prémes zubbonyt fognak viselni, olyant, mint a lovassági gépfegyverosztály katonái. A zubbony fehér birkabőrrel és kalikkóval van bélelve. Kettős alakja van: vála akasztható és fel is huzható.

Az Osztrák-Magyar Bank leszállította a kamatlábát. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa dr. Popovics Sándor kormányzó elnökléte alatt ülést tartott, amely a bankkamatlábnak fél százalékkal való leszállítását határozta el. Ennek folytán tehát e hó 28-tól kezdve váltók, közratári zálogjegyek, értékpapírok leszállításáért $5\frac{1}{2}\%$, kölcsönökért állami járadékokra, sóbányajegyekre, osztrák államkincstári utalványokra, magyar kincstári utalványokra, magyar állami pénztárjegyekre és az Osztrák-Magyar Bank zálogleveleire 6% és kölcsönökért egyéb értékpapírokra $6\frac{1}{2}\%$ állapított meg. Az Osztrák-Magyar Bank mai határozata tőzsdei és pénzügyi körökben nagy meglepetést keltett, mert nem számítottak rá. A tőzsdén meg is volt a hatása, mert az értékek emelkedtek és a járadék kurzusa is felszökött hetven fillérrel.

Szülői értekezlet. Azt a nagyhorderejű pedagógiai mozgalmat, mely a nevelés két főtényezőjét — a szülőket és az oktatókat — egymáshoz közelebb akarja hozni, városunkban is hathatósan támogatják. Ezt a célt szolgálják az u. n. szülői értekezletek. A helybeli áll. polgári fiúiskola már a mult iskolai évben tett próbakísérletek ezzel az eszmével, s miután a szülői értekezletek megcáfolhatatlan eredményekkel jártak, nevezett iskola az idén folytatja a tanácskormányokat. A legközelebbi szülői értekezletet december 7-én (vasárnap) d. u. 3 órakor tartják az áll. polgári iskola helyiségében. Az értekezletet bevezeti: *Krompaszky Ignác* igazgató, vitaelőadást tart: *Fogl János* tanár.

A következő nap reggel Zénó ur korán fel lett riasztva álmából.

A legszörnyűbb hitelezője jelentkezett, a lehető legzordonabb ábrázattal. S mivel Zénó ur nem találkozhatott kávéházi ismerősével, következőkép a tervbe vett hitelműveletet se oldhatta meg kedvezően: nem elégithette ki hitelezőjét sem.

A hitelező azonban ezuttal nem nyugodott bele sorsába, mint egyébkor, hanem fenyegetőzött és alig akart távozni.

E nap folyamán Zénó ur többi hitelezői is mind megjelentek, követelve pénzüket,

Zénó ur pedig nem fizethetett.

Sem e napon, sem a következőkön.

Hitelezői ellenben egyre jobban sanyargatták.

Zénó ur kétségbeesett s fejbe akarta magát löni.

A végzetes percben azonban megjelent előtte Áron ur, a legádázabb hitelező, megragadva Zénó ur kezét, így szólt:

— Ha már minden Áron el akarja vesztetni magát, ne löje magát főbe, — de házadójék meg!

Magyar levelezés a közös hadseregben. A hadügyminiszter nagyfontosságú rendeletet intézett az összes katonai parancsnokságokhoz, a közös ezredekkel való levelezés tárgyában. Eddigél az volt a gyakorlat, hogy a katonai parancsnokságok, a közös hadseregek ezredekkel kizárólag német nyelven leveleztek. A hadügyminiszter most arra utasította a parancsnokságokat, hogy magyarul levelezzenek mindazokkal a közös hadseregbeli ezredekkel, melyek Magyarországon egészítettnek ki, még az esetben is, ha ezek az ezredek Ausztriában állomásoznak.

Az álbiztosító. Sztrilich Mimi urnőhöz beállított egy ur, aki biztosítási ügynöknek mondta magát. Amíg a hölgy a szomszéd szobába ment, az állítólagos ügynök az asztalról ezer koronát érő ékszert ellopott. A rendőrség keresi.

Oigányhangverseny. Az ELITE-kávéházban a mult hétre hirdettet, de közbejött akadályok miatt elhalasztott cigányhangversenyt e hó 30-án és december 1-én, vasárnap és hétfőn minden körülmény közt megtartják és azokon *Sipos Lajos*, a kitűnő zombori cigányprimás vezetése alatt, *Bácska legjobb* cigányzenekara fogja kiváló játéktudását bemutatni. Az Elite-kávéházban vasárnap d. u. 4 óratól fél 7-ig klasszikus zeneszámokból álló uzsonnahangverseny, este 8-tól kezdve, szintugy hétfőn este 8-tól hangverseny lesz. Az Elite-kávéház ezuton is elnézését kéri a n. é. közönségnek, hogy a mult hétre várt hangversenyek akaratlanon kívül álló okokból elmaradtak és kéri a n. é. közönséget, hogy a vasárnapi és hétfői hangversenyeket nb. látogatásával tisztelje meg

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészséjükre való tekintettel nem sajnálnak naponta 1-2 fillért többet kiadni:

Subspecialité
120 kóp 20 fillér
70 " 12 "
Adóbezt. 100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lipocskák bronx-és szinnyomással valamint aszradékj: igygyverett Ambrosinálkül nannak, de mindenképpen lipocskában és hüvelyben lenni nar. viznyomással a végegyés és a gyáros aláírása "Modiano"

Főraktár: ERNST JÁNOS és FIAI dohánygyagy és különlegességi árudájában. 10-15

Zénó ur felugrott.
— Mond valamit, de hát kit vegyek el?
— Özvegy Karvalynét.
— De hisz azt nem is ismerem!
— Mit sem tesz. Ő már ismeri önt. S a hatvanezer forintjával együtt, amit első férjétől örökölt, hajlandó önhöz nőül menni.

— S honnan ismer?
— A — kávéházból.
— Az az talán, aki mindig fixirozott?
— Ő az!
— S hozzám jönne?
— Örömmel.
— Isten neki tehát — legyen meg.
Zénó ur ma már boldog vőlegény.

Ha megházasodik, kap 60.000 forintot és egy meglehetősen kövér özvegyet, aki elég csinos és aki ezenfelül nagy iyence a szerelemben.

Azt tán ezek után már felesleges is mondanom, hogy a meg nem jelenő ismerős, a nyájas főpincér, a kérlelhetlen hitelezők, stb. mind a boldog menyasszony tervei szerint működtek s a fehérek kacsók szolgálai voltak.

Az Apollo színház péntek, szombat és vasárnapi műsorának keretén belül ismét egy szenzációs *Nordisk* slager „*A lilok*” című 3 felvonásos társadalmi drámát mutat be, amelynek szerepeit a Nordisk legkiválóbb művészei játsszák. A rendkívül érdekesítő kísérműsorból ki kell még emelnünk egy rendkívül kacagató humoreszket, a „*Tilos a csók*”-ot. Hétfőn és kedden nagy feltűnést fog kelteni a „*Gyermeki szeretet*” c. 2 felv. dráma és a „*A fogadás*” című 2 felv. színmű. — A sétatéri TIVOLI mozgóban tegnap és ma egy érdekesítő 2 felvonásos dráma „*Művészvénkönyv*” kerül színre rendkívül szenzációs kísérműsor keretében.

Ellélt gyújtató. A zombori esküdtszék folytatólagos ülészakában egy fontos ügyben itélkezett, melynek tárgya a következő: Jovanovics Koszta bácsostvárosi lakos régi haragosa Csernyánszki István pincédi gazdának, kinek istállóját buszoból felgyújtotta és annak tetemes kárt okozott. Az esküdtszék kimondta a bűnösséget, mire a törvényszék marasztaló ítéletet hozott és Jovanovicsot egy havi fogházra ítélte.

Minden izben hazal gyártmány a világ-hírű RÉTHY-féle pemetefü cukorka, a köhögés és rekedtség e jól ismert háziszere. Gyermeknek is adható, mert drasztikus szereket nem tartalmaz, kellemes ízű, az étvágyat, a gyomrot, fogakat nem rontja. A dobozon és a cukorka minden darabján rajta legyen e név: RÉTHY. Ára 60 fillér minden gyógyszerárban és drogériában.

Verekedő vitorlás. Az „Alkotmány” nevű gőzös kapitánysága a rendőrségnél feljelentette Budi József vitorlást, aki verekedés közben üveggel beverte a hajóslegény fejét. A rendőrség őrizetbe vette a verekedőt.

Sok pénz takarít meg, ha bevásárlás előtt átnézi gazdagon illusztrált árjegyzékeket, melyben 5000 képet talál mindenféle zsebórától, aranyláncokról, ezüst, doublé nickel ékszerekről, továbbá fali, ébresztő, inga stb. órákról. Tapasztalni fogja, hogy tényleg tetemes pénzüsszeget takarít meg, ha szükségletét Wienben, az I. bécsi órák és arany exportházban, Max Böhmelnél, Wien, VI. Margaretenstrasse 27/987 szerzi be.

Ujságelárusítási engedély. A „Neues Politisches Volksblatt” kiadóhivatala részére kiadott az engedély arra, hogy a „Neues Politisches Volksblatt” című naponta megjelenő politikai napilapot Ujvidéken folyó évi december hó 1-től 1914. évi február hó 28-ig bezárólag utcákon, tereken s házakban árulhatja.

Fiatal bűnös. Az ujvidéki törvényszéknél Paksi Mihály fiatal suhanc súlyos testi sértés vétsége miatt ült a vádlottak padján, mert Szenttamás Horváth Mihály kereskedő tanoncot megbíeszkázta. Őt szurást ejtett a tanoncon, ki 30 napig betegeskedett a sérüléseiben, de könnyen bele is halhatott volna, mert az egész baloldalát szurkálta össze a suhanc. A bírák három honapi fogházra ítélték a bieszkázót.

A buzgó szolgálat jutalma. Az ujvidéki járásbeli községek rendőreinek legjobbika volt Muresok János kiszácsi községi rendőr. Buzgóságának szomorú jutalmát nyerte el a napokban. Amikor a község házából éjjel hazament, az utcán meglesték Madovászi János, Muresok Pál és Szokol János legények, akiket előzőleg rakoncátlanságuk miatt feljelentett. A tulerőben levő legények letépték a mit sem sejtő rendőrt és annyira megverték, hogy alig volt képes a saját lábán haza menni.

Szerémségi szőlők. A legújabb statisztikai kimulás szerint Szerémmegyében 19238 kat. hold szőlő van. A szőlők járásonként a következőleg oszlanak meg: A mitrovicai járásban van 730 k. h. a rumaiban 674 k. h. az ó-pázuiban 3232 k. h. a vukovárban 308 k. h. A vinkovcei és zsupanjei járás adatai ismeretlenek.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.
316961/913. számhoz.

A karácsonyi ünnepek alkalmából közlekedő külön személyszállító vonatok.

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erősebb személyforgalom akadálytalan lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül az alábbi vonalon külön személyvonat fog közlekedni:

Ujvidéktől—Budapest keleti p. u.-ig.

Folyó évi december hó 23., 24., 27., 28-án és 1914. évi január hó 2-án külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Ujvidékről d. e. 10 órakor, érkezik Budapest keleti p. u.-ra este 6 óra 15 perckor.

A felsorolt külön vonatok részletes menetrendjeiről a kiadott külön fali hirdetmény nyújt bővebb felvilágosítást. 1—3

RIPORTOK.

Mozi, kinemaszkecs, ezek keltik fel az emberek érdeklődését. Mostanában ez hódít. A közönség csak úgy kapkodja a jegyeket, mintha ingyen adnák. Bent, az előadásokon úgy viselkednek az emberek, mint a romlatlan gyermekek, nevetnek, könnyeznek, tombolnak. Olesó pénzen mulatnak és szórakoznak az emberek a moziban.

S van is benne valami. *Miért nézzek drága pénzen eleven rossz színészeket*, mikor sokkal olesóbban elsorangu erőket láthatok a vásznon.

Régen inognak már az öreg vármegye korhadt falai. Alig egy két szivdobbanás van hátra s porba dől a régi büszke bálvány. Uj eszmék, új szelek ledöntötték alkotmányunk évezredes védőbástyáját.

Ez rendjén van így. *A haladás munkája nem respektálhatja a véglgyöngülésben szenvedő bálványt*, hanem végig gázol azon, hogy nyomában új étetet fakasszon.

Arról panaszkodnak a koresmárosok, hogy üresek az ivók. Mäskor késő éjjelig pislogtak a mécsék, most alig gyulnak azok ki. Azt hinné az ember, hogy kihaltak a borivók.

Dehogy haltak ki. Most is vigan élnek. *A hány ház, annyi korcsma.* Ezt eredményezte az idej jó termés.

Kossuth Ferenc — nagyon okosan — azt a tanácsot adta Károlyinak, hogy kerülni kell a delegáció ülésezésének azt a színezetét, mintha ez az intézmény a Monarchia centralparlamentje volna.

Ámde Károlyi és a tisztelt *ellenzéki delegátus urak nem fogadták meg az okos szót.* Wienbe vitték a magyar szennyest, ott mosák, hogy kacagjon rajtuk a világ. A magyar belügyeknek a nyilt színen — a delegációban — való tárgyalásával az ellenzék megerősítette a külföld ama hiedelmét, hogy Ausztria-Magyarországnak mégis van centralparlamentje. Ezt ne felejtjük el!

Hogy a Tisza-kormány helyes nyomon jár, bizonyítja az, hogy a *koalíciós kormányzat szülte horvát válság vége felé közeledik.* A horvát kérdés megoldásával a *Dráván tul ismét helyredül az alkotmányos állapot*, s a beföld ama hiedelmét, hogy Ausztria-Magyarországnak mégis van centralparlamentje. Ezt ne felejtjük el!

Nagyváradon egy Borszéký László nevű csatár — a football-matschon — *kettéharapta a nyelvét.*

Ez az eset is amellet szól, hogy a *hevesvérü magyar ifjuság tulsába viszi ezt a sportot.* Ma nyelvharapás, holnap oldalbordatorés, azután lábikficamodás... Rip.

KÖZKIVÁNATRA!

Van szerencsém ezennel tiszteletteljesen értesíteni, hogy mindkét helyőrségi tiszturak és a tisztelt magántisztviselők részére *kedden, 1913. évi december hó 2-án az Erzsébet-szálloda nagytermében zártkörű*

BOSTON-TÁNCFOLYAMOT

megnyitók, melyre t. Cimedet tisztelettel meghívom.

Táncoktatás kedden, csütörtökön és szombaton 6-tól fél 8 óráig.

Tandij tanulóknak 8 K, ismétlőknek 5 K, amely előre fizetendő.

Csakis meghívottaknak van beléptük és csak tanulóknak szabad a bemenet.

Kéretik a megnyitásnál megjelenieni.

Tisztelettel **ROSENBERG ÁRMIN,**
1—1 okl. táncmester.

*** Férfi-, női- és gyermek-
... divataruház ...**

Kossuth Lajos-utca 29. sz. a.

Legnagyobb választék mindenféle legujabb divat szerint készült férfi, női és gyermekruhákban és konfekciókban.

**Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T.
Ujvidék—Vukovár**

Péntek ki-vételével naponta	Állomások	Péntek ki-vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	" Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrád	" 3:55
5:30	" Dunabökény	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsújjak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

KÖHÖGÉS
rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
Réthy-féle pemetefü cukorkánál.

Millió ember szereti a világhírű RÉTHY-cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat nem rontja. Méghülés, hurut, köhögés ellen biztosan és gyorsan használ. **Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk,** mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a „RÉTHY” név. 1 doboz ára 60 fillér, kapható mindenütt. Postán küld 5 dobozt franko 1—5 3 koronáért:
RÉTHY BÉLA gyógyszerész BÉKÉSCSABA.

4420/913. sz.

Füz- és nyárfa eladás tövön.

Az apatini m. kir. erdőhivatalhoz tartozó bezdáni m. kir. erdőgondnokság kerületében lévő alább felsorolt vágásterületeken álló füz- és nyárfaanyag — tuskóirtási kötelezettség nélkül, a vágásterületeken álló tölgy- és szilfatörzsek visszahagyásával — zárt írásbeli ajánlatok útján kerül eladásra:

1. Monostorszegi Sziget 124.30 h. vágás kikiáltási ára 29.631 K
2. " " " 132.70 " " " " 35.735 "

Az írásbeli ajánlatok legkésőbbben *f. évi december hó 22-ik napjának délutáni 4 óráig* nyújtandók be az apatini m. kir. erdőhivatalhoz, ahol azok a következő napon délelőtt 10 órakor nyilvánosan felbontatni fognak.

Az eladási feltételek, az ajánlati űrlapok és borítékok az apatini m. kir. erdőhivatalnál szerezhetők be.

Apatintan, 1913. november hóban.

1—1 **M. kir. Erdőhivatal.**

OLVASSUK AZ „UJVIDÉKI HIRLAP“-OT.

534. sz./1913. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 776/3. sz. végzése folytán dr. Bruck Benő ujvidéki ügyvéd által képviselt Handler és Krizshaber ujvidéki cég végrehajtó részére 720 K tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 3729 K-ra becsült ingóságokra a titeli kir. bíróság 1913. V. 225/2. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Alsókaból községben leendő megtartására határidőül *1913. évi december hó 4-ik napján délelőtt 1/2 óráig* kitétik, amikor a bíróság lefoglalt bolti áruk és állványok, szobabútorok, csöves tengeri s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztést követő naptól számítatik.

Kelt Titelen, 1913. november 20.

Rex, kir. bírósági végrehajtó.

Magyar kir. államvasutak.
316961/913. sz.-hoz.

A hirdetések közlésére kijelölt lapoknak.

(Podgyász és darabáru küldemények megjelölése és a podgyász régebbi ragasztóanyagok eltavolítása a feladó részéről).

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a karácsonyi ünnepek előtti utazási és nagyobb áruforgalmi időszak beálltával ismétlen felkéri az utazó- és szállító-közönséget, hogy úgy saját, valamint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a *szállításra feladott podgyászdarabokon a rendeltetési állomást, egyéb darabárukon pedig még a címzett nevet, polgári állását és lakását is kitüntetni sziveskedjék.* A cím legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra egész terjedelmében ragasztandó papírra s csak, ha ez nem volna lehetséges, a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bórdarabokra vagy erős lemezpapírra irandó.

A közönség a vasutat ily irányban támogatva, a podgyász, illetve darabáru helyes szállítását és pontos kiszolgáltatását nagymértékben megkönnyíti, elősegíti és lehetővé teszi, hogy a nagyszámú küldeményeknek a vasuti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő kezelése alatt előforduló téves bécázások és elhurocolások a legrövidebb idő alatt kideritessenek és helyreigazittassanak.

Az utazó- illetve szállító-közönség figyelmét egyben felhívjuk az üzletszabályzat 31. §. 2-ik pontjára, melyszerint *„a régi megjelöléseknek (vasuti szállítási feleknek, postaszállítási jeleknek vagy más olyan jeleknek melyek a vasuti szállítás jeleivel összetéveszthetők) a podgyászdarabokról el kell távolítva lenniük.*

Budapest, 1913. november hó.

1—1 **Az igazgatóság.**

(Utánnyomás nem díjazatik.)

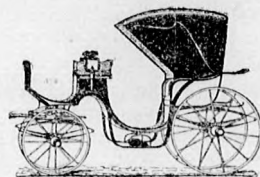
VILLA

az ujvidéki tisztviselőtelepen — mely 5 szobából, nagy verandából, téli-, nyári- és mosókonyhából, fayan-berendezéssel felszerelt fűrdőszobából, fa- és kokszkamrából, pincéből, virágos- és konyhakertből, elkerített baromfiudvarból állal és disznóállal, villany- és vízvezetékkel, 13 1/2 m. mély fűrt és ihatóvizű villanymotoros szivó- és nyomókútból áll — 1914. január hó 1-től k i a d ó esetleg eladó. Bővebbet: *Molnár Károly* polg. isk. tanárnál 4—5 *Torontvársárhelyen.*

Ingyen ráfizetés nélkül becserél öreg használt gramofonlemezeket ujakra **Wagner „Hangszerkirály“** Budapest, József-körút 15. — Árjegyzék ingyen. . . . . Címre ügyeljen. . . . .

35—100

Telefon 134.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első délmagyarországi kocsigyár
REICH MÁTYÁS és LEHERZ KÁROLY
UJVIDÉK (Limán).

Luxushintók, üzleti- és gazdasági-kocsik, mentő- és halottaskocsik, omnibuszok és luxusszánok, a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, állandó nagy raktára.

25—52

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER mell-pasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 K.
Próbadoboz 50 fill.

Kapható gyógyszertárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!

EGGER mell-pasztilla csak hamar meggyógyít!

Gyár és főszékhely: **EGGER A. FIA** es. és kir. udvari szállító **BÉCS.**

Kapható: Ujvidéken: Grossinger János, Herzog István, Illin Dusan, Nenadovits Vladislav és Vuits János gyógyszerárában és Klein Oszkár drogeriájában.

6—14 **Bács-Szenttamason:** Barakovich L. és Jasnits G, István gyógyszerárában.
Péteváradon: Brodski Sándor gyógyszer. — **Titelen:** Markovits János gyógyszer.

Ujvidék legnagyobb férfi-, női- és gyermekruha áruháza

KAPAMACSIJA J. ISTVÁN

Kossuth Lajos-utca 25. Az őszi és téli idényre ajánlja Ujvidék és környéke nagyjérdemű közönségének rendkívül nagy raktárát **úrl-, férfi-, női- és gyermekruhákban;** különösen hölgyek részére a legszebb párisi és berlini újdonságokat ranglan paletok és sport-jaquetekben, a legdivatosabb valódi angol és skót szövetekből. Az árak a legutányosabbak. Olcsón és nagy mennyiségben sikerülvén árukat beszereznem, abban a a kellemes helyzetben vagyok, hogy **olcsóság** tekintetében is minden igényt kielégíthetek.

TANULÓK és **IPAROSOK** különös engedelményben részesülnek. A nagyjérdemű közönség saját érdekében cselekszik, ha szükségletét ezen rendkívül gazdag választéku áruházból szerzi be, ahol a legjobbat, legszebbet és legolcsóbbat vásárolhatja.

13— **Cégem nem tévesztendő össze a helybeli Kapamacsija és Bondi céggel.**